

No 151.

Af herr **A. Norrman**, om anslag till svenska främlingsbyrån.

Det finnes här i hufvudstaden en inrättning, som troligen är bekant för en stor del af riksdagsmännen och någon gång blifvit anlitad af somliga ibland dem: jag menar Svenska främlingsbyrån — icke den så kallade »nya», som annonserar om lektioner och öfversättningar i *alla* språk och lär på senare tiden hafva blifvit upprättad af en jude såsom ett slags konkurrent till den »gamla», utan just denna gamla, som år 1888 inrättades af en företagsam, berest och kunskapsrik man här i staden vid namn O. C. Kjellberg, allt ifrån år 1877 språklärare åt en stor del af de utländska sändebuden samt lärare vid tyska nationallyceum härstädes, och hvilken byrå sedan blifvit af honom med mycken duglighet och energi upparbetad och utvidgad till en mycket omfattande och gagnande, ehuru — då den måste gratis tillhandagå med råd och upplysningar — ingalunda mycket indrägtig anstalt. Denna byrå förmedlar undervisning och öfversättning i 20 språk, men är i synnerhet gagnande för hela vårt land genom att tjena dels svenskar, som företaga resor i utlandet, och dels utlänningar, som komma till Sverige, tjena och gagna dessa svenska »främlingar» i utlandet och de utländska »främlingarne» här medelst råd och upplysningar om våra och utländska förhållanden: språk, kultur, institutioner etc., genom praktisk undervisning i språk samt genom att förmedla bekantskap mellan kolleger och fackmän, resesällskap, privatbostäder m. m. äfvensom genom att betjena de svenska embetsverken och de utländska sändebuden med korrekta öfversättningar etc., som i hosföljande bilagor styrkas genom vederbörliga intyg. Nyttan för staten af byråns sistnämnda verksamhet ligger i öppen dag; men att staten äfven erkänner nyttan af verksamheten för här i landet resande utlänningar, har den visat genom

årligt anslag af 3,000 kronor åt »Svenska turistföreningen», och att den erkänner nyttan af utländska resor, visar staten lika uppenbart genom mångfaldiga anslag åt en del af dem, som företaga sådana, såsom teoretiskt och praktiskt bildade teknici, bergsmän, landtbrukare, handtverkare m. fl., hvilka anslag å de olika hufvudtitlarne i rundt tal torde belöpa sig till öfver 100,000 kronor.

Åt alla dylika personer, som det önska, äfvensom åt dem, som här i landet komma i beröring med främlingar, meddelar främlingsbyrån praktisk språkundervisning ofta gratis samt råd och upplysningar vid utrikes resor. Byrån har under sin 10-åriga tillvaro icke åtnjutit något offentligt understöd, men synes med rätta vara förtjent af sådant till följd af sin samhällsgagnande verksamhet. Dylika inrättningar lära ock somligstädes i utlandet åtnjuta anslag af staten, hvilket förhållande utländska resande taga för afgjort vara fallet äfven med denna byrå, hvarför de tänka sig ega rättighet att kostnadsfritt anlita densamma, något som äfven beviljats dem för att icke nedsätta Sverige i utlänningars omdöme.

Svenska främlingsbyrån har ock, ehuru varande en anstalt utan något understöd eller offentligt erkännande af staten, i mångt och mycket arbetat för landets ära, för vårt lands kännedom och heder i utlandet. Så har den t. ex. för några år sedan helt och hållet omarbetat afdelningen Suède et Norvège uti »Almanach de Gotha» och rättat och bortskaffat de många misstag och origtiga uppgifter, som förut vimlade i densamma. Likaså har byrån åt främmande regeringar öfversatt många af våra lagar och författningar.

Det är emellertid endast med svårighet, som byråns grundare och föreståndare, i saknad af offentligt anslag, förmår att uppehålla dess gagnande verksamhet, i synnerhet som han för de många olika idiomens skull måste begagna mycket biträde i skötandet af byråns många och olikartade göromål.

Det vore därför önskvärdt, att denna inrättning, hvilken i en så lång följd af år verkat för landets bästa, måtte erhålla statens erkännande och understöd, för att kunna med ännu mera kraft och anseende verka för sitt ändamål. Man kan visserligen invända, att byrån är en enskild anstalt, som icke är upprättad af staten eller officiellt antagen i dess tjänst; men när den likväl främjar statens ändamål, är villig att gratis lemna praktisk språkundervisning åt en del af dem, som resa utrikes med understöd af staten, och hvilkas dyrbara tid till stor del går för dem förlorad, om de vid ankomsten till utlandet icke ega praktiskt användbar språkkunskap; då turistföreningen icke lär vara i stånd att lemna sådan praktisk undervisning, som behöfves, eller att utföra öfversättningar; då vidare byrån ofta

måste anlitas af statens embetsverk, hoffförvaltningarna och främmande makters legationer och konsulat, bland hvilka de ryska, österrikisk-ungerska och portugisiska m. fl. icke lära hafva annan möjlighet att erhålla behöfliga och pålitliga öfversättningar till och från ryska, polska, ungerska, czechiska med flera språk; ja, när, med ett ord, denna byrå är för staten och dess medborgare behöflig äfvensom för i hufvudstaden och annorstädes vistande utländska sändebud och resande delvis outhärlig: så kan det måhända anses vara ett slags pligt och en heder för vårt lands och folks representanter att understödja denna nyttiga inrättning och, genom att lemna den ett litet årligt anslag, betrygga dess framtida bestånd.

Jag tager mig därför friheten vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville besluta att lemna Svenska främlingsbyrån ett litet årligt understöd af statsmedel, t. ex. ett tusen kronor, under vilkor, att den lemnar fri undervisning i språk åt de kategorier af resestipendiater, som af Riksdagen eller af höga vederbörande kan komma att bestämmas.

Bevisande bilagor närslutas.

Om remiss till statsutskottet anhålles vördsamt.

Stockholm den 28 januari 1898.

A. Norrman.

Bilagor till motionen n:o 151.

Att direktören för Svenska främlingsbyrån herr O. C. Kjellberg, som vid några tillfällen för kongl. ecklesiastikdepartementets räkning utfört öfversättningar till och från främmande språk, verkställt dessa arbeten på ett fullt tillfredsställande sätt, får jag härmed på begäran intyga. Stockholm i kongl. ecklesiastikdepartementet den 27 januari 1898.

F. Holmquist,
expeditionschef.

Likheten med det oss förevisade originalet styrka:

J. F. Johanson,
lektor.

J. Östling,
bokh. i jernvägsstyrelsen.

På begäran får jag härmed meddela, det jag åtskilliga gånger för öfversättningar anlitat Svenska främlingsbyrån dels och hufvudsakligast åt embetsverket, dels ock för egen räkning, samt att öfversättningarna verkstälts till min fulla belåtenhet.

Stockholm den 26 januari 1898.

Lars Berg,
chef för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.

Likheten med det oss förevisade originalet styrka:

J. F. Johanson,
lektor.

J. Östling,
bokh. i jernvägsstyrelsen.

Att kongl. landtförvarsdepartementets kommandoexpedition anlitat Svenska främlingsbyrån för utförande af öfversättningar, och att dessa verkstälts till min fulla belåtenhet, intygas,

Kongl. landtförvarsdepartementets kommandoexpedition den 26 januari 1898.

Eb. von Hofsten,
chef för expeditionen.

Likheten med det oss förevisade originalet styrka:

J. F. Johanson,
lektor.

J. Östling,
bokh. i jernvägsstyrelsen.

På derom af herr O. C. Kjellberg såsom föreståndare för Svenska främlingsbyrån i Stockholm (Drottninggatan 34) gjord ansökning får kongl. medicinalstyrelsen härigenom meddela det intyg, att nämnda byrå vid några tillfällen åt kongl. styrelsen verkställt öfversättningsarbeten.

Stockholm den 26 januari 1898.

På befallning

Anton Holmberg,
sekreterare i kongl. medicinalstyrelsen.

Likheten med det oss förevisade originalet styrka:

J. F. Johanson,
lektor.

J. Östling,
bokh. i jernvägsstyrelsen.

På begäran vitsordar jag med nöje den goda undervisning i tyska språkets talande, som jag erhållit vid Svenska främlingsbyrån, hvilken äfven till min fulla belåtenhet åt mig ombesörjt öfversättningar från svenska till tyska af tekniska uppsatser m. m.

Stockholm den 24 januari 1898.

Adolf Billmanson,
öfverste.

Likheten med det oss förevisade originalet styrka:

J. F. Johanson,
lektor.

J. Östling,
bokh. i jernvägsstyrelsen.

Britiska legationen, Athen d. 13/2 1887.

Herr O. C. Kjellberg gaf mig och lady Rumbold lektioner i svenska under vintern 1882—83 och 84 till vår fullständiga tillfredsställelse. Han är enligt min åsigt en mycket kompetent lärare. Undervisningen meddelades på engelska och tyska, och han har inträngt mycket djupt i dessa båda språk.

Horace Rumbold.

Hennes Majestäts envoyé extraordinaire och ministre plénipotentiaire hos Konungen af Grekland.

Undertecknad, envoyé extraordinaire och ministre plénipotentiaire af Ryssland, får med nöje härmed intyga, att herr O. C. Kjellberg har under femton månader gifvit honom lektioner i svenska språket med förklaring på franska, och att han fullgjort detta uppdrag med lika mycket tålmod som skicklighet till sin lärjunges fullkomliga tillfredsställelse.

Stockholm den 1 mars 1887.

N. Chichkine,

E. E. & M. P. för Ryssland uti Sverige och Norge.

Undertecknad, belgisk minister i Stockholm, har under mer än två års tid tagit lektioner i svenska för herr Kjellberg, lärare vid tyska lyceum i Stockholm. Han anser det som en pligt att betyga hela sin tillfredsställelse med herr Kjellbergs undervisningsmetod, en metod som satt honom i tillfälle att göra snabba framsteg uti kännedomen om svenska språket. Tillika har baron de Pitteurs kunnat öfvertyga sig, att herr Kjellberg känner tyska, franska och engelska samt kan utföra öfversättningar i dessa språk.

Stockholm den 23 september 1884.

(Stämpel).

B. de Pitteurs-Hiegaerts.

Rätt öfversatt från de oss förevisade originalbetygen intyga:

J. Östling,
bokh. i jernvägsstyrelsen.

Hugo Schillander,
kontorsskrifvare i jernvägsstyrelsen.